

Singurătatea

Mateiu Ion Caragiale

E-aşa de greu amurgul cu zarea-nsângerată,
Că-n parc sub teii-n floare ce gem înăbuşit
Se-ncheagă unde groase de miere-mbălsămată,
Şi-atât de-apăsătoare tăcerea-mpurpurată
Că simt cum plânge-n mine ceva nedesluşit.

Melancolia face în pieptu-mi să tresalte
Neînţelese doruri, în vreme ce-aţipind
Fiinţa mea de astăzi, în locu-i răsar alte
Vechi suflete apuse, mult mândre, mult înalte,
Zguduitoare patimi cu foc mărturisind.

Umbroasa-le poveste măreaţă se-mpleteşte
La murmurul ei sumbru plutind în depărtări,
Nostalgică gândirea în voie-mi pribegeste
Şi nesfârşit de tristă, se pierde, se topeşte
Într-un noian albastru de mistice visări...

Din crudele cătuşe, ce încă mă mai leagă,
De omeneasca fire treptat mă dezrobesc,
Înseninată mintea-mi începe să-nţeleagă,
Cu-amar dezgust, a vieţii zădărnicie-ntreagă
Şi, liberă, străină de tot ce-i pământesc,

Se-nvoaltă, se-ntraripă, spre slăvi semeţ se-avântă
Cutezătoare, gravă, mai sus, mereu mai sus,
În prada-nfrigurării ce aprig mă frământă
Renasc cel de-altădată, acel ce nu-l încântă
Decât singurătatea, dar singur, totuşi, nu-s.

Căci dacă, dus pe gânduri, m-asez lângă fântână
Privind cum apa doarme pe netedul nisip,
Cu tâmplele în palme şi-adăst în umbră până
Când lin şi molcom ziua cu noaptea se îngână
În fluida oglindă, alături de-al meu chip,

În străveziu zăbranic aievea se iveşte
O tainică-arătare... Adâncele-i priviri
Ce se resfrâng prin lacrimi spre mine-şi aţinteşte
Iar glasu-i ca-ntr-o rugă, tremurător, şopteşte.
De mult cunosc ispita acestei năluciri...

Întotdeauna dânsa mă mustră cu blândeţe:

- De ce-mpotriva firii hain te răzvrătești;
Tot ce-i frumos în suflet de ce lași să înghețe
Jertfind trufiei sterpe senina tinerețe?
Ia seama că ea trece și n-o mai regăsești.

A-ți înfrâna încearcă sălbatica pornire,
Cât mai e timp, te-ntoarce din drum, nu șovăi!
Scăparea e-n credință, nădejde și iubire,
Prin ele doar s-atinge fugara fericire,
Urmează-le deci legea și nu te vei căi...

- Taci, îi răspund, mai scumpă îmi e a mea durere,
Prin ea spre-nțelepciune eu cugetu-mi ridic,
Ce-mi pasă dacă sufer, când sufer în tăcere,
Când nu cârtesc, nu blestem și nu cer mângâiere,
Când nu mă-ncred în nimeni și nu cred în nimic!

Iubirea e robie; trădarea - umilință;
Nădejdea? ce-mi rămâne a mai nădăjdui?
Precum în nepăsare trăiesc fără credință
Voi ști deopotrivă să mor fără căință,
Chiar clipa ce-a din urmă o voi disprețui.

Cât mai curând ea vie, aducă-mi alinarea
De veci și voi primi-o netulburat și mut -
Spre a putea respinge și-atunci înduioșarea
Goni-voi amintirea și voi chema uitarea
Să-mi legene sfârșitul, al liniștii-nceput.

Că margini nu cunoaște păgâna-mi semeție,
Afară de trufie nimic n-avut-am sfânt,
Mi-am răzbunat printr-însa întreaga seminție,
Și sub călăuzirea-i pășesc cu bărbăție
Pe-atât de aspra cale a negrului mormânt...

Cu amăgiri deșarte și seci seninătatea
De tinzi să mi-o mai turburi, de-acum e în zadar...
Piei dar și-n pacea nopții îmi lasă voluptatea
De-a fi cu totul singur, redă-mi singurătatea...
Târziu ușoara șoaptă, încet se stinge, iar.

Din ce în ce mai ștearsă, ciudata arătare
Pe nesimțite pierde din undele-argintii,
Când spelb și searbăd cerul iar sângere la zare
Și, deșteptând frunzișul, a dimineții boare
Îmi spulberă-ncântarea grădinilor pustii.